

Ha a saját képességeimet kellene elemezni – lehet, hogy nagyképűségnek hangzik, de – erős vagyok matematikából, logikából, memóriából, szakmai felkészültségéből, de gyenge a kreativitásom. Amit szerettem csinálni, azok a nehezen megoldható, egyedi feladatok voltak, ilyet pedig nem kínáltak fel. Ezért nem volt nehéz túltenni magam az elváláson.

- Hosszú pályát futottál be, sok mindent átélte, tapasztaltál... lehet-e ebből valamiféle üzenetet megfogalmazni mások, egy következő nemzedék számára?

- Sajnos, csalódást kell okoznom, mert nincsen semmi saját receptem, amit követésre tudnék ajánlani. A szakmai gyakorlat meg már általam ismeretlen eszközökre és alapanyagokra épül, úgyhogy én szorulnék tanácsra. Ugyanakkor a te korosztályodat (ami egyben a fiamé is) szeretném követésre ajánlani, mert azt látom, hogy fél évszázad elteltével is figyelték egymásra, szívesen találkoztok, és örültök a másik sikerének. Köszönöm, hogy rám is jut a figyelmetekből.

Utószó

A Pécsen 1967-ben indult első földmérési szakközépiskolai osztály néhány volt diákjának emlékező sorai a 93 éves Terike néniről:

Gross Miklós: Szakmai édesanyánk volt. Szigorú volt, de az első pillanattól kezdve nem diákként, hanem leendő kollégaként kezelt bennünket. Személyes példamutatásával nevelte belénk a szakma szeretetét. Tőle tanultuk meg, hogy a mérnök a kultúrát és a kulturált viselkedést is képviseli.

Heilmann János: A szakmai tudása, emberi habitusa, szakmai-pedagógiai érzéke alapján állíthatom, hogy számomra Ő volt a legfontosabb, legmeghatározóbb FÖLDMÉRŐMÉRŐNK. Ma is nagy tisztelettel és szeretettel gondolok rá.

Beszélgetés közben Kázmér Istvánnal és Busics Györggyel

Kázmér István: Úgy ismertette meg velünk a földmérés terepi és irodai gyakorlatát, elméletét, hogy közben észre sem vettük, hogy tanít. Mindig bevont bennünket a gondolatmenetébe, mondandója megfogalmazásába, „szinte együtt fedeztük fel a szakmát”.

Nagy István: Neki köszönhetem, hogy a földmérő-, majd később a geoinformatikai szakmát elsajátítva, sikeres vállalkozást alapíthattam és vezethettem. Rendkívül magas színvonalú középiskolai előadásai voltak. Előrelátó, gondolkodó emberként, már középiskolai éveink alatt a számítástechnika alapjairól beszélt nekünk.

Vargha László: Ő volt alsóbb iskoláimban az egyetlen olyan tanárom, aki nem tanulta a tanári szakmát, de mesteri fokon üzte. Éreztük, hogy szeret, és társként kezel bennünket. Mindenre odafigyelt az iskolában, és amennyire tehetette, a későbbi időkben is nyomon követte sorsunk alakulását. Ma is évente többször találkozunk, és sokat beszélgetünk...

Busics György

Óbudai Egyetem, Geoinformatikai Intézet

Rendezvények

Beszámoló az MFTTT Topográfia és Térinformatika Szakosztályok 2024. április 10-i üléséről

Április 10-én a BME Fotogrammetria és Térinformatika tanszék adott otthont „A topográfia korszerű megoldásai és fejlesztési irányai” előadássorozat első 2024. évi ülésének, melyet az MFTTT Topográfia és Térinformatika szakosztályai rendeztek. Az ülés programja hasonlóan alakult, mint a korábbiakban: a jelenlévők két előadást hallgathattak meg, majd ezt követően kötetlen szakmai beszélgetésre került sor. Az aktuális ülés előadói a Lechner Tudásközpontból érkeztek, és a Nemzeti

Kovács Iván előadás közben

Térinformatikai Alaptérképpel (NTA) kapcsolatos feladataikról és munkájukról számoltak be.

Elsőként Kovács Iván, a Geoinformatikai Osztály vezetője mutatta be az NTA főbb forrásait, ismérveit és használati lehetőségeit, „Az NTA adatforrásai, az NTA értő használata, esettanulmányok,” című előadásában.

A Nemzeti Térinformatikai Alaptérkép 1.0 verziója távérzékelési és ingatlan-nyilvántartási adatbázisokból levezetett alapadatok alapján Magyarország első

- rendszeresen frissülő,
- 0-24 órában elérhető,
- országos kiterjedésű,
- egységes és homogén adattartalmú,
- állami adatforrásokat egységesítő,
- a térképi tájékozódást segítő legfontosabb téradatokat tartalmazó,
- egyedi igényekre is szabható,
- komplex, a kor igényeinek megfelelő

online alaptérkép-szolgáltatása.

A Nemzeti Térinformatikai Alaptérkép 1.0 adattartalma 8 tematikus csoportból áll, összesen több mint 140 komplex téradatbázis kiválasztott adatainak integrálásával jött létre. Az NTA egyedülálló módon egyesíti a térképi navigációt és tájékozódást segítő állami adatforrásokból levezetett térinformációkat, a hazai online téradat szakmai és általános felhasználói számára, biztosítva ezzel a magyar alaptérkép-szolgáltatást. Az NTA számos adatforrásból felépülő komplex térképrendszer, amely előre definiált nagyítási méretarányokon történő megjelenítéshez igazodó adatmennyiséget ábrázol online vagy offline módon.

Tematikus adatszoportok: Közigazgatási, fekvés- és belterületi tömbhatárok; Generalizált épületek; Közlekedési hálózatok; Vízháló; Felszínborítás és földhasználat; Szociális, kulturális és ipari létesítmények; Névrajz; Természetvédelmi információk

Ezután következett Sasi Attila földrajzinév-szakértő, aki egy részletes és igen érdekes előadásban járta körül az NTA névrajzával kapcsolatos kihívásokat, forrásokat és az NTA jelenlegi verziójának névrajzi jellemzőit.

A névrajz a Nemzeti Térinformatikai Alaptérkép (NTA) egyik adata, amely maga is – névtípusonként – több rétegből épül fel.

Az NTA mintegy 196 ezer földrajzi nevet és földrajzi megjelölést tartalmaz, amelyek aktuálisan mintegy 750 különböző forrásból származnak. A legfontosabbak a magyar Központi Statisztikai Hivatal (KSH) helységnévtárai, az országos ingatlan-nyilvántartási adatbázis közterületnevei, a Lechner Nonprofit Kft. vízatadázisa, valamint Magyarország földrajzinév-tárának (FNT) domborzati és helységresznevei. Az FNT máig az egyetlen, az egész országra kiterjedő egységes földrajzinév-gyűjtemény, s így az egyik legfontosabb őrzője mindannak a kulturális örökségnek, amit a földrajzi nevek hordoznak.

A papíralapú forrásokból (FNT, helységnévtárak) származó nevek kezelése jelenleg QGIS szoftverkörnyezetben történik, ahol minden névadathoz pontszerű geometria (EOV-koordinátpár) valamint számos más attribútum tartozik, pl. névváltozatok, közigazgatási hovatartozás, név típusa, név forrása. A nevek feldolgozásának kiemelt része a térbeli hely pontosítása, aminek elősegítésére a különböző térképi források egy-egy külön rétegen, georeferálva behívhatók.

Sasi Attila

Az NTA 2023-as frissítésének egyik újdonsága volt a nemzetiségi nyelvű helységnévtáblákon kiírt nevek feltüntetése. A névrajzi szerkesztésnek legtöbb problémát okozó feladatai a bel- és külterületi helységresznevek pontos elhelyezése, a helyesírási, nyelvhelyességi és névhasználati szempontból legmegfelelőbb névalak kiválasztása, a névanyag aktualizálása, bővítése. Az FNT és a KSH névadatai csak részben fedik egymást, ezért számos más térkép és szöveges forrás kritikai elemzése, összevetése is szükséges. A névadatok feldolgozásának eredményeképpen a KSH helységnévtárában térbeli meghatározottság nélkül közölt mintegy 10 500 külterület és egyéb belterület 95%-a pontszerű koordinátákkal kereshetővé válik. Az FNT és KSH adatain kívül újabb földrajzi név csak a téves névadatok kiszűrése után, több, egymástól független, megbízható, hiteles forrásban való közlés esetén, helyesírását

A hallgatóság egy része

ellenőrizve kerül be az NTA-ba. A névjajz aktualizálása folyamatos, nyelvi ellenőrzés után újabb névtípusokkal is bővíülhet.

Az ülés és a meghirdetett előadások ismét komoly érdeklődést váltottak ki. Körülbelül 20 fős közönség figyelte az érdekes és aktuális témákat feldolgozó prezentációkat. A hallgatóságban jelen voltak a Lechner Tudásközpont, az MFTTT, a HM Zrínyi Nonprofit Kft. munkatársai, a BME Fotogrammetria és Térinformatika tanszék kollégái, valamint egyetemi hallgatók is.

Az előadásokat követően, szűkebb körben jó hangulatú beszélgetésre került sor, mely során elsőként az előadók válaszoltak a résztvevők kéréseire, megjegyzéseire. Szóba került a NTA potenciális szerepe az állami alapadatok tekintetében, az integrálható adatkörök kérdése, valamint az alaptérkép jelenlegi állapota és lehetséges fejlesztési irányai. A névjajzzal kapcsolatos aktuális és jövőbeli feladatokról és nehézségről is beszélt az előadó. A különböző specifikus források kezelését, a konzisztencia biztosításának kérdéseit és az adatbázis ezen részéhez kapcsolódó terveket is megismerhettük. Kijelenthetjük, hogy ismét egy jó hangulatú ülésen vagyunk túl, ami további „municiót” jelent a következő összejövetelek megszervezéséhez. Terveink szerint 2024-ben még legalább két ülést szeretnénk tartani hasonló keretek között. Azon dolgozunk, hogy minél szélesebb körhöz jusson el a rendezvényeink híre, és így érjünk el minél több potenciális előadót és érdeklődőt.

Dr. Juhász Attila

elnök, MFTTT Topográfiai Szakosztály

Műszaki Térinformatika Konferencia, Esztergom

2024. április 25–26-án Esztergomban a Szent Adalbert Rendezvényközpontban 130 fő részvételével tartotta a 18. konferenciáját az 1993-ban alapított gita Műszaki Térinformatika Egyesület.

A konferencián előadással vett részt a partnerszervezet, az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság képviselőjében *dr. Rákossy Botond József*, az új szakosztályelnök és felesége, a csíkszeredai Topo Service Rt. vezetői.

A plenáris ülésen ismertetésre kerültek a Mária Valéria híd újjáépítésének fázisai a történeti múlt felidézésével.

A hallgatóság

Ezt követte *Érdi-Krausz Gábornak*, a SZTAKI Mesterséges Intelligencia Nemzeti Laboratórium projektkoordinátorának előadása majd külön szekcióban a Nemzeti Laboratórium munkatársai tájékoztattak kiemelt munkafadataikról

Az előadásokat e témakörben workshop követte, amelyet *dr. Siki Zoltán* (BME) vezetett.

A baráti találkozó helyszíne a Prímás Pince volt.

A konferencia másnapján a Netvisor Zrt, az Arkance Systems Kft., a GeoX Kft., az Envirosense Kft., a Geodat Kft., a BME Általános és Felsőgeodézia Tanszék, valamint a műszerforgalmazó cégek részéről a Geomentor és GPSCOM tartottak előadást.

Az előadások, valamint a 2000. évet követő konferenciák előadásai elérhetők az egyesület honlapján: www.gita.hu.

dr. Csemniczky László

Hírek

Frissen végzett mérnökök, jubileumi diplomások a székesfehérvári GEO-ban

2024. június 28-án, a Városház téren tartották az Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Kar diplomaátadó ünnepségét. A tanulmányok sikeres befejezéséért az oklevelek átadása önmagában is ünnepélyes alkalom, amit ezúttal kiemelten azzá tett a Kar megalakulásának kerek évfordulója. Éppen 10 évvel ezelőtt az Óbudai Egyetem Alba Regia Egyetemi Központja és a Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kara

egyesülésével 2014. július 1-én jött létre az Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Kar, amely a képzési paletta bővülésével a továbbiakban hivatalosan az Alba Regia Kar nevet viseli.

A Geoinformatikai Intézetben - akárcsak a korábbi tanévekben - két alkalommal rendeztek záróvizsgát, januárban, illetve júniusban. A sikeres védésnek és záróvizsgának köszönhetően 42 BSc alapszakon végzett mérnök és 31 szakmérnök vehetett át diplomát az idén. Emellett a több évtizeddel korábban végzetek körében 7 gyémántdiploma, 11 aranydiploma és 11 ezüstdiploma átadására is sor került.